BÖLÜM 2

ANKARA ÜNİVERSİTESİ ADLİ BİLİMLER ENSTİTÜSÜ SAĞLIK HUKUKU TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Gürol CANTÜRK[1]

GİRİŞ

Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsünde 2014 yılında açılmıştır. 2015 yılı Bahar döneminde programa ilk öğrenciler kayıt yaptırmıştır. Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yer almaktadır ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü vasıtasıyla Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne bağlıdır. Programa 2015 Bahar döneminden itibaren her yıl Bahar ve Güz dönemlerinde ortalama 3 öğrenci kayıt yaptırmıştır.

Öğrenci alımı 'Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'ndeki kriterlere göre yapılmaktadır (1). Yüksek lisans, İngilizce karşılığı "master" olan ve lisans eğitimini bitirmiş kişinin eğitim aldığı branşta uzmanlaşması ve bu durumu bir tez sunarak tamamlayarak kendini geliştirmek isteyenlerin aldığı eğitimdir (2). Adli Bilimler, Tıp, Fen ve Sosyal Bilimler alanlarının bilirkişi olarak adalete hizmet ettiği geniş bir disiplindir (3). Mezunlar, Adli Tıp Kurumu, Kriminal Laboratuvarlar ve akademik birimlerde istihdam imkanı bulabilmektedir.

1.ANKARA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Ankara Üniversitesi Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programında, 'Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'ndeki ilkelere göre; Yabancı dilden (YDS veya YÖKDİL) alınacak 50 puan programa kayıt için baraj olarak belirlenmiştir (1). Yönetmelikteki bazı önemli maddeler aşağıdadır:

[1] Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD., gurolcanturk@yahoo.com

"MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar. – (4) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer ve tez çalışması olmak üzere en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Seminer ve tez çalışmasının ulusal kredisi olmayıp başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. 120 AKTS kredisinin 60 AKTS kredisi dersler ve semineri, 60 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasını kapsar. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri tezli yüksek lisans programına dâhil edilmez.

MADDE 12 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezli yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(2) Tezli yüksek lisans programında öğrenci ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puan almak zorundadır. – (5) (Değişik:RG-19/2/2017-29984) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde lisans mezunu adaylardan başvuranlar için ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

MADDE 14 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyılda tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

MADDE 15 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, danışman tercihini de dikkate alarak öncelikle öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından yoksa Üniversite kadrosunda bulunan öğ-

retim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanıyla beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Derslerini tamamlayan öğrenci en geç üç ay içinde tez önerisini enstitüye sunar. Tez danışmanı, tez konusu ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir" (1).

2.ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HUKUKU TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Ankara Üniversitesi Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programına 2015 yılından itibaren kayıt yaptıran öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini gözden geçirdiğimizde; Programa bugüne kadar 45 öğrenci kayıt yaptırmış. Verileri mevcut 36 öğrenci değerlendirmeye alınmıştır. 36 öğrencinin 23'ü Kadın, 13'ü Erkektir. Yüksek Lisans Öğrencilerinin Yaş Ortalaması 34.14. Yabancı Dil Puan Ortalaması 63.48 (Baraj:50). ALES Puan Ortalaması: 73.54'dir (Baraj:55). Lisans mezuniyet puan ortalaması ile ALES puanına göre başvurular sıralanır. Kontenjana girenler kayıt yaptırır.

Öğrencilerin medeni durumuna bakıldığında 9'unun evli olduğu görülmüştür.

Kayıt yaptıran yüksek lisans öğrencilerinden 13'ünün mezun olarak diplomalarını aldığı, 13'ünün tez aşamasında olduğu 10 öğrencinin ise aktif olmadığı görülmüştür.

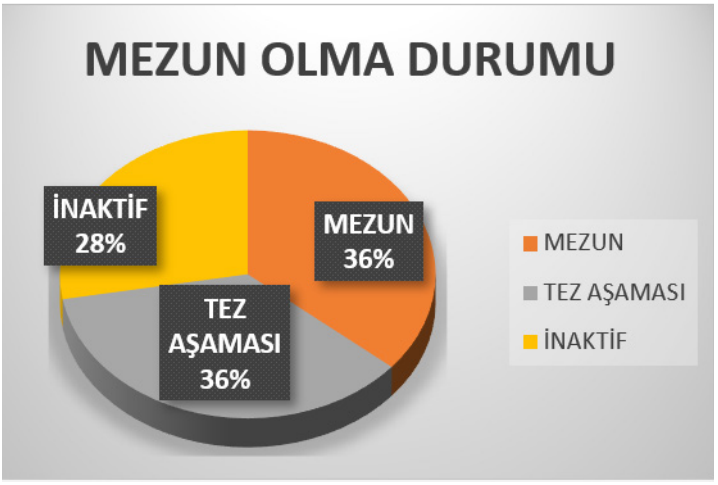

Programa kayıt yaptıran öğrencilerin lisans mezuniyetine bakıldığında; 36 Yüksek Lisans Öğrencisinden 23'ü Hukuk Fakültesi Mezunu, 8'i Tıp Fakültesi Mezunu, 5'i Sağlık İdaresi Bölümü Mezunu, 2'si Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Mezunu, 3'ü Sosyal Bilimler Mezunu, 1'inin Diş Hekimliği Fakültesi Mezunu, olduğu anlaşılmaktadır.

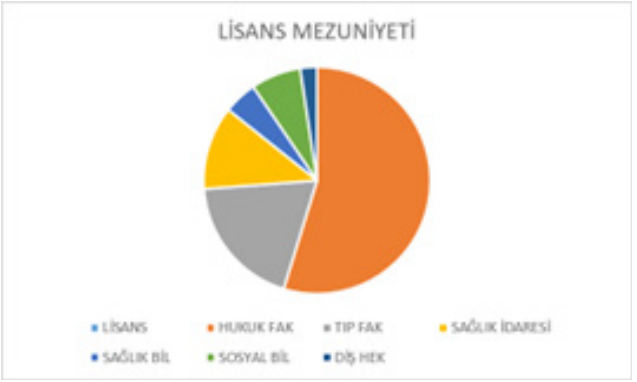

Sağlık Hukuku Yüksek Lisans programına kayıtlı hukuk fakültesi mezunu öğrencilerin hangi hukuk fakültesinden mezun olduklarına bakıldığında; 6 öğrenci hem Hukuk Fakültesi hem Tıp Fakültesi mezunudur. Hukuk Fakültesi mezunlarından; 10'u Ankara Hukuk Fakültesi, 7'si Ankara'daki diğer Hukuk Fakülteleri (Başkent (2), TOBB (2), Bilkent, Gazi, Atılım), Selçuk (2), Anadolu, Kocaeli, İstanbul Aydın, Doğu Akdeniz hukuk fakültelerinden mezundur.

Sağlık Hukuku Yüksek Lisans programını bitirmiş öğrencilerin yaptıkları tezlerin başlıklarına göz atarsak; "Türk Hukukunda Organ ve Doku Nakli", "Yaşam Sonu Kararların Türk Hukuku Bakımından İncelenmesi", "Psikiyatri Uzmanlarının Cezai ve Psikiyatristlere Özgü Hukuki Sorumluluğu ve Sağlık Hukukunda Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesinin Araştırılması", "Karşılaştırmalı Hukukta Hekimin Malpraktisten Doğan Sorumluluğunun Tespitinde Kullanılan Yöntemler", " Özel

Hastanelerin Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluğu", "Ankara'da Özel Hastanelerde Görev Yapan Yöneticilerin Malpraktis Olaylarındaki Rollerine İlişkin Görüşleri: Niteliksel Bir Araştırma", "Diş Hekimliğinde Tıbbi Uygulama Hatalarından Doğan Cezai Sorumluluk", "Adli Hemşireliğin Bir Çalışma Alanı Olarak Olay Yeri Araştırma Hemşireliği Kavramına Savcı, Olay Yeri Personeli ve Hemşirelerin Bakış Açılarının Değerlendirilmesi", "Türk Sağlık Hukuku'nda "Acil Haller" Kavramının Değerlendirilmesi", "Meslek Hastalıklarının Hukuksal Boyutu", "Anayasa Mahkemesi'nin Zorunlu Aşı Uygulamasının Yasal Düzenleme Bulunmaması Gerekçesiyle Hak İhlali Olduğuna İlişkin Bireysel Başvurular Üzerine Verdiği Kararların Değerlendirilmesi", "Sağlık Hakkı Bağlamında Nadir Hastalıklar ve Bu Hastalıkların Tedavisinde Kullanılan Yetim İlaçlara Erişimin Ulusal ve Uluslararası Hukuki Düzenlemeler Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı sağlık hukuku alanının önemli konularında çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Sağlık Hukuku programındaki zorunlu derslerden bazıları ise: "Sağlık Mevzuatına Giriş", Tıbbi Personelin Cezai Sorumlulukları", "Tıbbi Ceza Hukuku", Tıbbi Personelin Hukuki Sorumlulukları", "Adli Tıp Açısından Tıbbi Uygulama Hataları" başlıklarını taşımaktadır. Seçmeli dersler ise Adli Bilimler Enstitüsünün diğer programlarında olan ve adli bilimlerin çeşitli alanlarındaki derslerden oluşmaktadır (4).

SONUÇ

Sağlık Hukuku Yüksek Lisans programı, hekimlerin ve sağlık personelinin yasal sorumlulukları ve tıbbi uygulama hataları konusunda alana katkı sağlayacak uzmanlar yetiştirmek amacı taşıyan bir lisansüstü programdır. Bu programın daha verimli ve bilimsel bir temelde gelişmesi için eğiticiler ve öğrenciler dahil tüm paydaşlara görev düşmektedir.

KAYNAKLAR

1. http://oidb.ankara.edu.tr/files/2017/05/lisans%C3%BCst%C3%BC-y%C3%B6netmelik.pdf (Erişim Tarihi:24.09.2021)
2. https://www.akademikkaynak.com/yuksek-lisans-nedir.html (Erişim Tarihi:24.09.2021)
3. Hancı İH. Adli Tıp ve Adli Bilimler. İçinde: (Eds). Hancı İH. Adli Tıp ve Adli Bilimler. Seçkin Yayıncılık. Ankara, Şubat 2002:9-21.
4. http://bbs.ankara.edu.tr/Ders_Plani.aspx?bno=3896&bot=1448 (Erişim Tarihi:24.09.2021)